

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Co/100/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8514201087
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Klenková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8514201087.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci navrhovateľov: 1. Y. F., bytom W. C. XXX, 2. F. F., bytom W. C. XXX, 3. Q. F., bytom W. C. XX, 4. N. J., bytom U. XXX, 5. T. J., bytom W. C. XXX, 6. T. Y., bytom W. C. XXX, 7. E. Y., bytom W. C. XXX, 8. M. T., bytom W. C. XX, 9. Y. C., bytom W. C. XXX, XX. Y. C., bytom W. C. XXX, XX. R. L., bytom W. C. XXX, XX. S. U., bytom W. C. XX, XX. Y. U., bytom Q. XXX, XX. F. A., bytom U. XXX/XXX, L. L. U., všetci právne zastúpení Advokátska kancelária JUDr. SIDOR s. r. o., Zdravotnícka 4373/6, Poprad, IČO: 36 866 156, proti odporcovi AQUA- EKO a. s., Lazaretská 3/A, Bratislava, IČO: 36 716 341, o nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa, č. k. 5C/75/2014-127 zo dňa 26. 03. 2014 takto

rozhodol:

Mení uznesenie tak, že návrh navrhovateľov na nariadenie predbežného opatrenia zamietá.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil odporcovi povinnosť bez súhlasu navrhovateľov v 1. - 14.rade zdržať sa osobitného užívania vôd mimo existujúceho koryta rieky Poprad - ich vzdávania a využívania hydroenergetického potenciálu na vodnej stavbe Y. - C. Y. - prvá etapa, nad haňou Y. r.km XX,XX a zdržať sa zatopenia pozemkov alebo ich častí vodou z rieky Poprad, a to pozemkov Z. parc. č. XXXX/X, parc. č. XXXX/X, parc. č. XXXX, parc. č. XXXX, parc. č. XXXX, parc. č. XXXX, parc. č. XXXX, parc. č. XXXX, parc. č. XXXX, parc. č. XXXX, parc. č. XXXX, parc. č. XXXX, parc. č. XXXX, parc. č. XXXX, k. ú. W. C.. Zároveň uložil navrhovateľom v 1. - 14.rade podať návrh na začatie konania vo veci samej v lehote 30 dní odo dňa doručenia tohto uznesenia.

V odôvodnení poukázal na obsah a skutkové okolnosti uvádzané v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, citoval ust. § 74, § 75 ods. 1, 2, 4, 6, 8 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej ust. § 76 ods. 1 písm. f), ods. 3, 4 Občianskeho súdneho poriadku, ako aj ust. § 77 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ďalej čl. 20 ods. 1, 3, 4 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj ust. § 126 ods. 1, §127 ods. 1 Občianskeho zákonníka a uviedol, že predbežné opatrenie je zabezpečovacím civilnoprocesným prostriedkom. Nie je konečným rozhodnutím a jeho účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov. V konaní o nariadenie predbežného opatrenia súd nerozhoduje vo veci samej, neprejudikuje právo, a preto spravidla nezisťuje danosť obsahových podmienok predbežného opatrenia dokazovaním, ale je potrebné, aby sa osvedčila danosť práva a dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Súd zisťuje dôvodnosť nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Z uvedeného vyplýva, že súd pred nariadením predbežného opatrenia skúmal len preukázanie zákonných podmienok pre jeho nariadenie. Po oboznámení sa s okolnosťami vyplývajúcimi a uvedenými v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, súd prvého stupňa uviedol, že sa plne stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi, pre ktoré sa navrhovatelia domáhajú nariadenie predbežného opatrenia. Dospel k záveru, že návrh navrhovateľov je dôvodný. Je opodstatnené poskytnutie dočasnej ochrany nariadením predbežného opatrenia, pretože prípadným zatopením pozemkov by došlo k obmedzovaniu nerušeného užívania vlastníckeho práva

navrhovateľov v 1.- 14.rade, prípadne k zániku vlastníckeho práva k pozemkom v koryte vodného toku vzniknutého umelým vzdutím vody. Naliehavým právnym záujmom je skutočnosť, že reálne hrozí zásah do práv navrhovateľov. Je odôvodnený predovšetkým tým, že odporca aktuálne nemá právny titul vlastníckeho práva alebo iného práva k pozemkov navrhovateľov v 1. - 14.rade, ktoré by ho oprávňovalo zatopiť tieto pozemky. S prihliadnutím na prebiehajúce konanie na Okresnom úrade Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie pod č. OU-PO-I aktuálne rozhodnutie zo dňa XX. XX. XXXX, z ktorého vyplýva, že odporca sa usiluje o povolenie dočasného užívania vodnej stavby a o povolenie na osobitného užívania povrchových vôd, ich vzdúvanie a využívanie hydroenergetického potenciálu na vodnej stavbe Y. C. Miľava a podľa dočasného manipulačného poriadku na kótu pevnej časti hate XXX,X m n. m., čo bude mať za následok zásah do vlastníckeho práva navrhovateľov v 1. - 14.rade, lebo títo sú vlastníci pozemkov, ktoré by boli vzdúvaním vôd zaplavené. Z týchto dôvodov súd prvého stupňa vyhovel návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a so skutkovými okolnosťami uvedenými v návrhu sa v celom rozsahu stotožnil.

Zároveň uložil navrhovateľom v 1. - 14. rade podať návrh na začatie konania vo veci samej v lehote 30 dní od doručenia uznesenia s tým, že v prípade, že návrh na začatie konania vo veci samej nepodajú v súdom stanovenej lehote, nariadené predbežné opatrenie zanikne v zmysle ust. § 77 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku.

V zákonom stanovenej lehote podal proti uzneseniu odvolanie odporca. Namietal nesprávne skutkové zistenia, vrátane nesprávneho právneho posúdenia. Poukázal na to, že odporca je výlučným vlastníkom stavby Y. C. Y. vedenej na liste vlastníctva (ďalej len LV) č. XXXX, k. ú. W. C.. Predmetná stavba je v súčasnosti dokončená a odporca v súlade s podmienkami stavebného povolenia požiadala o povolenie stavby do užívania. Vydaným rozhodnutím zo dňa 27. 01. 2014 Okresným úradom Prešov pod č. OU-PO-I bolo povolené osobitné užívanie povrchových vôd a schválený manipulačný poriadok vodnej stavby s tým, že bolo povolené dočasné užívanie vodnej stavby na skúšobnú prevádzku. Odporca ďalej poukázal na to, že predmetné rozhodnutie nenadobudlo právoplatnosť z dôvodu podaného odvolania, ktoré odvolacie konanie prebieha na Ministerstve životného prostredia Slovenskej republiky. Vo vzťahu k nariadenému predbežnému opatreniu poukázal na to, že k uloženej povinnosti zdržať sa zákazu činnosti, ktorá bola prikázaná odporcovi rozhodnutím Okresného úradu Prešov zo dňa 27. 01. 2014 ako rozhodnutím správneho orgánu. Podľa názoru odporcu predbežným opatrením súd prvého stupňa neodôvodnene zasiahol do rozhodovacej činnosti správneho orgánu, čím porušil ústavou garantovaný princíp delby moci. Vo vzťahu k povinnosti zdržať sa zatopenia pozemkov alebo ich časti vodou z rieky Poprad, uviedol, že voda z rieky Poprad je neovládateľná prírodná sila, s ktorou nemôže nikto disponovať, ani ju usmerňovať. Ide o objektívne nevykonateľnú časť výroku napadnutého rozhodnutia. Vo vzťahu k uloženej povinnosti zdržať sa akýchkoľvek stavebných a terénnych úprav a stavebných prác na pozemkoch alebo častiach pozemkov, odporca uviedol, že navrhovatelia žiadnym spôsobom nepreukázali ohrozenie svojich práv, ktoré by malo spočívať v stavebných a terénnych úpravách a prácach na pozemkoch. Navrhovatelia sami tvrdia, že odporca nepožiadala o vydanie stavebného povolenia pre zátopu, a preto aj v tejto časti napadnuté rozhodnutie nevychádza zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu. Ani táto uložená povinnosť nie je náležite odôvodnená. Ďalej namietal, že súd prvého stupňa náležite neskúmal charakter a umiestnenie pozemkov vo vlastníctve navrhovateľov v 1. - 14.rade. Zdôraznil, že odporca nie je objektívne spôsobilý zabrániť zatopeniu pozemkov, ktoré sú v blízkosti rieky Poprad, nemôže ovplyvniť ani pôsobenie vody na pozemky v bezprostrednej blízkosti rieky Poprad, ktorej koryto nie je upravené. Poukázal na to, že pozemky vo vlastníctve navrhovateľov v 1. - 14.rade sa nachádzajú v inundačnom území rieky Poprad, čo je územím, ktoré je priľahlé k vodnému toku, zaplavované vyliatím vody z koryta, vymedzené ochrannou hrádzou, alebo protipovodňovou líniou, alebo záplavovou čiarou. Rozsah inundačného územia, ktoré je vymedzené záplavovou čiarou určuje orgán štátnej vodnej správy na návrh správcu vodohospodársky významných vodných tokov. Ak inundačné územie nie je určené, vychádza sa z dostupných podkladov o pravdepodobnej hranici územia ohrozených povodňami (§ 46 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách). Ďalej namietal nesprávne právne posúdenie, pokiaľ sa predbežné opatrenie opiera o ust. § 126 ods. 1 a § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Odporca zdôraznil, že žiadnym spôsobom do vlastníckeho práva navrhovateľov v 1. - 14.rade nezasahuje. Vydanie predbežného opatrenia nemá oporu v zákone, vzhľadom k tomu, že odporca žiadnu činnosť na stavbe Y. C. Y. v súčasnosti nerealizuje. Zdôraznil, že voda v rieke Poprad nie je vo vlastníctve odporcu a voda na pozemkoch navrhovateľov nemôže pochádzať z výkonu vlastníckeho práva odporcu. Ďalej namietal, že súd sa nezaoberal mierou primeranou pomerov, t. j. neskúmal miestne

pomery pred vydaním predbežného opatrenia týkajúce sa pôsobenia vody, podmáčania pozemkov v blízkosti rieky Poprad a v blízkosti stavby Y.. Taktiež nesúhlasil s právnym záverom súdu prvého stupňa ohľadne spôsobu zániku vlastníckeho práva k pozemkom, ich splynutím s korytom vodného toku. V tejto časti poukázal na ust. § 120 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého stavby, vodné toky a pozemné vody nie sú súčasťou pozemku. Zdôraznil, že neboli splnené zákonné podmienky na vydanie predbežného opatrenia z dôvodu, že proti rozhodnutiu Okresného úradu Prešov z 27. 01. 2014 navrhovateľia v 1. - 14.rade podali odvolanie z rovnakých dôvodov ako sú dôvody návrhu na vydanie predbežného opatrenia. V súčasnosti prebieha odvolacie konanie, a teda odporca do právoplatnosti povolenia na dočasné užívanie stavby, stavbu nemôže užívať. Z tohto dôvodu navrhol zrušiť napadnuté uznesenie v celom rozsahu.

Právny zástupca navrhovateľov v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že uplatnené námietky nie sú dôvodné. Zdôraznil, že správny orgán nekonal s navrhovateľmi v súvislosti s rozhodnutím o zátope ich pozemkov nad haťou Y., čím porušil nielen ich práva byť účastníkom správneho konania, ale aj ich vlastnícke práva. Podľa jeho názoru, uložené povinnosti zdržania sa činnosti odporcovi sú závislé od jeho činnosti a nejde o neovládateľnú prírodnú silu, ako tvrdí odporca. U vodných stavieb je prírodná sila ovládateľná haťou a technologickým zariadením hate, ktoré slúži na vzdúvanie alebo vypúšťanie vôd. Podľa jeho názoru napadnuté rozhodnutie je vykonateľné, lebo voda z rieky Poprad je ovládateľná technologickým zariadením hate a jej štrkovým priepustom a v prípade, že odporca nebude rešpektovať povinnosť uloženú predbežným opatrením, do úvahy prichádza nútený výkon rozhodnutia uspokojením práv na nepeňažné plnenie. Vo vzťahu k uloženej povinnosti zdržať sa akýchkoľvek stavebných terénnych prác, uviedol, že odporca opakovane bez povolenia vodohospodárskeho orgánu, bez súhlasu vlastníkov pozemku vzdúval vodu rieky Poprad, čím došlo k zatopeniu pozemkov vo vlastníctve navrhovateľov. Ďalej sa usiluje, aby bolo vydané rozhodnutie týkajúce sa oprávnenia odporcu zatopiť pozemky bez súhlasu navrhovateľov, čím je reálna hrozba, že v dôsledku porušenia základných zásad správneho konania budú pozemky navrhovateľov zatopené bez ich vedomia a súhlasu, hoci odporcovi musí byť známe, že na zátop pozemku potrebuje minimálne súhlasné stanovisko vlastníkov pozemkov, keď jednou zo záväzných podmienok stavebného povolenia je majetkovoprávne vysporiadanie zátopového územia. Zdôraznil, že navrhovateľia sledujú ochranu svojich vlastníckych práv, t. j., aby odporca rešpektoval ich vlastnícke práva a zdržal sa akejkoľvek činnosti, ktorou by v súvislosti so stavbou Y. mohol neoprávnene zasiahnuť do ich vlastníckych práv a bez ich súhlasu. Zdôraznil, že podľa doterajšej súdnej praxe nie je vylúčené, aby výrok vo veci samej bol zhodný s výrokom nariadeného predbežného opatrenia. K námietke nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia poukázal na to, že pokiaľ sa súd stotožnil s jeho dôvodmi, nebol povinný rozhodnutie odôvodniť, resp. ďalšie dôvody nemusel uviesť (§ 76 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku). Nesúhlasil ani s námietkou týkajúcou sa nesprávneho právneho posúdenia. Poukázal na to, že odporca neuviedol žiadne konkrétne dôvody v čom súd prvého stupňa právne pochybil. Vo vzťahu k zániku vlastníckeho práva navrhovateľov zdôraznil, že odporca zamieňa koryto s vodným tokom, ktorý nie je súčasťou pozemku. K zátopu územia nad haťou Y. reálne hrozí, že obchádzaním zákona navrhovateľia natrvalo stratia vlastníctvo k pozemkom tvoriacim koryto rieky Poprad umelým vzdutím hladiny rieky Poprad bez akejkoľvek náhrady a navyše im vzniknú proti ich vôli ďalšie povinnosti ako vlastníkom pobrežných pozemkov. Navrhol potvrdiť napadnuté uznesenie.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 Občianskeho súdneho poriadku, bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) a dospel k záveru, že odvolanie odporcu je dôvodné.

Podľa ust. § 220 Občianskeho súdneho poriadku, odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219), ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1).

Podľa § 74 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Oboznámením sa s obsahom spisu, odôvodnením napadnutého rozhodnutia, uplatnenými odvolacími námietkami odporcu odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa nesprávne posúdil dôvodnosť podaného návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Táto namietaná skutočnosť bola opodstatnená.

Predbežné opatrenie je inštitútom slúžiacim na zabezpečenie nevyhnutnej ochrany práv účastníkov za predpokladu splnenia zákonných podmienok pre jeho nariadenie, ktorými sú nevyhnutnosť dočasnej úpravy pomerov, ako aj obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Pod dočasnou úpravou pomerov vzťahov sa rozumie stav vzťahov, ktorý neznesie odklad.

Z obsahu pripojených listinných dôkazov, uplatnených odvolacích námietok, ako aj dôvodov na podanie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia je nesporné, že vo veci povolenia vodnej stavby Y. C. Y. k. ú. W. C., rozhoduje a koná Okresný úrad Prešov, odbor životné prostredie v konaní pod č. OU-PO-OS E a v súčasnosti Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, ktoré rozhoduje o podanom odvolaní navrhovateľov proti rozhodnutiu vydanému dňa 27. 01. 2014, ktorým príslušný správny orgán povolil odporcovi dočasné užívanie vodnej stavby Y. C. Y. - prvá etapa, za účelom jej užívania na skúšobnú prevádzku.

Odvolanie bolo v predmetnej veci správneho orgánu podali navrhovatelia, a preto odvolací súd je toho názoru, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia nie je dôvodný. Odvolací súd súhlasí s názorom právneho zástupcu odporcu, že dokiaľ o podanom odvolaní nebude rozhodné právoplatne, odporca nie je oprávnený užívať dočasne vodnú stavbu ani vykonávať na vodnej stavbe a príľahlých pozemkoch žiadnu inú činnosť. Navyše navrhovatelia nepreukázali, že by odporca vykonával stavebné alebo iné terénne úpravy tak, ako mu túto povinnosť uložil súd prvého stupňa bez toho, žeby mal preukázané tvrdené skutočnosti navrhovateľmi. Odvolací súd súhlasí s namietaným nesprávnym postupom súdu prvého stupňa, ktorý len automaticky osvojil tvrdené skutkové okolnosti navrhovateľmi bez toho, že by právne vyhodnotil jednotlivé predložené listinné dôkazy za účelom posúdenia dôvodnosti návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, ako aj zachovania rovnováhy poskytnutia spravodlivosti ústavou garantovaných práv v súlade s právom na spravodlivý súdny proces, lebo občianske súdne konanie je jednou zo záruk zákonnosti, pod ktorou treba rozumieť právnu istotu pri aplikácii práva súdom, a to v rozsahu zabezpečujúcom naplnenie spravodlivej ochrany subjektívnych práv účastníkov zaručeným čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky v súlade s právom na spravodlivý súdny proces zaručeným čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorým je Slovenská republika viazaná (§ 1, § 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Odvolací súd súhlasí s názorom právneho zástupcu odporcu, že nie je možné obmedziť odporcu v činnosti, ktorá mu je povolená právoplatne rozhodnutím príslušného správneho orgánu. Navyše súd prvého stupňa náležite nevenoval pozornosť označeným pozemkom, vo vzťahu ku ktorým sa má odporca zdržať zatopenia z dôvodu, že nie je uvedené, na ktorom liste vlastníctva sú vedené a z pripojenej kópie katastrálnej mapy nevyplýva, v ktorej konkrétnej časti sa uvedené pozemky nachádzajú, okrem pozemkov parc. č. XXXX/X, ktorý je v blízkosti vodného toku. Aj táto namietaná skutočnosť týkajúca sa náležitého nepreskúmania pozemkov navrhovateľov súdom bola dôvodná. Súdom prvého stupňa nad rámec náležitosti odôvodnenia rozhodnutia o nariadení predbežného opatrenia poukázal aj na ustanovenia hmotného práva, ktorú námietku taktiež odvolací súd považoval za opodstatnenú. Bez náležitého zistenia skutkového stavu a vykonaného dokazovania nie je možné dospieť k záveru o neprimeranom zásahu odporcu do vlastníckeho práva navrhovateľov.

Z týchto dôvodov odvolací súd postupom podľa § 220 Občianskeho súdneho poriadku napadnuté uznesenie zmenil tak, že návrh navrhovateľov na nariadenie predbežného opatrenia ako nedôvodný zamietol. Záonné podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia v danom prípade splnené neboli, lebo nevyhnutnosť dočasnej úpravy pomerov nebola preukázaná vzhľadom na prebiehajúce odvolacie konanie na správnom orgáne, ktorý o uplatnených námietkach v podanom odvolaní proti rozhodnutiu správneho orgánu zo dňa 27. 01. 2014 o žiadosti odporcu o povolenie o dočasné užívanie vodnej stavby, v rámci skúšobnej prevádzky, rozhodne. Týmto rozhodnutím nie je dotknuté právo navrhovateľov domáhať sa ochrany vlastníckeho práva na súde.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolanie nie je prípustné.